

DE WEGWERPGENERATIE:
**SCHEIDEN
WE NIET
TE SNEL?**

Trouwen is allang niet meer voor altijd. Zodra er barstjes komen in het eens o zo gelukkige huwelijk zijn we snel geneigd het bijtje erbij neer te gooien. Om vervolgens door te ‘zappen’ naar de volgende partner. Schieten we daar iets mee op?

Tekst: Nathalie de Graaf. Illustratie: Deborah van der Schaaf.

Marie-José (45): “Ik heb spijt dat ik de vader van mijn kind heb laten gaan. Achteraf had ik hem in zijn waarde moeten laten, had ik meer mijn best moeten doen om hem te houden. Maar op het moment zelf was ik hem zo zat. In de vijf jaar dat we bij elkaar waren, hadden we ons allebei in een andere richting ontwikkeld, we waren uit elkaar gegroeid. Maar in plaats dat ik aan onze problemen werkte, liet ik toe dat een ‘kennisje’ hem inpikte. Ik had verwacht gelukkiger te worden na de scheiding, maar niets is minder waar.”

Marie-José was 29 toen ze een punt achter haar huwelijk zette. Nu ze na al die jaren terugkijkt, kan ze zich wel voor de kop slaan. “Ik was nog jong en dacht: schip gezonken. Daag. Volgend schip. Maar zo werkt het natuurlijk niet. Ik had liever dat huisje, boompje, beestje gehouden. Mijn ex-man was echt mijn maatje, dat gevoel heb ik daarna nooit meer met een man gehad. En ook voor mijn dochter vind ik het jammer, zij heeft nu geen goede band met haar vader.”

Ook Hanna (37) heeft spijt van haar scheiding: “Michiel was mijn eerste vriendje en na vijf jaar zijn we getrouwd. We hadden het heel goed samen, maar bij mij bleef er iets knagen. Ik vroeg me af of Michiel echt de ware voor me was, wilde weten hoe het met een andere man zou zijn. Ik had immers geen vergelijkingsmateriaal.” Haar twijfel leidde uiteindelijk tot een breuk. “Achteraf bleek dat Michiel wel degelijk de ware was, mijn andere vriendjes kwamen zelfs niet eens in de buurt. Toen ik spijt betuigde was het te laat, Michiel wilde niet meer met me verder.”

Relatietherapeute Blanca van den Brand (insightorout.nl) ziet het dagelijks in haar praktijk: stellen die – zodra het even tegenzit – geneigd zijn om het geluk elders te gaan beproeven. Ze spreekt dan ook over de zogenoemde zapcultuur. “Dat is niet alleen in relaties zo, maar ook in werk,” legt ze uit. “Een gouden handdruk na vijftig jaar trouwe dienst is tegenwoordig niet meer voor te stellen. Iedereen blijft vier of vijf jaar bij dezelfde werkgever en gaat dan op zoek naar een volgende uitdaging. En die uitdaging, die zoekt men ook in de

liefde.” Ook psychologe Nienke Wijnants – auteur van het boek *Het dertigersdilemma* – erkent dat trouwen allang niet meer ‘houwen’ betekent.

“Bleef de keuze vroeger beperkt tot een huwelijkspartner uit hetzelfde dorp, tegenwoordig kunnen we iedereen als partner kiezen”, zegt ze. “En wanneer je kiest uit duizend opties, moet je je, bij de keuze voor één daarvan, neerleggen bij het feit dat je 999 potentieel aantrekkelijke alternatieven hebt laten liggen.”

Werving & selectie

Volgens Blanca van den Brand word je in elke relatie geconfronteerd met hetzelfde, namelijk jezelf. “Ik geloof dat als je het in de ene relatie niet redt, je het in de volgende – mits je er lessen uit hebt getrokken – ook niet redt. Keer op keer op zoek gaan naar een andere partner is in mijn beleving meer een vlucht dan dat het ook daadwerkelijk bijdraagt aan je levensgeluk.”

Maar de relatietherapeute raadt een goede ‘werving en selectie’ wel degelijk aan. “Het is goed om in één bepaalde fase in je leven te kijken welke partner het beste bij je past. Zo’n periode waarin je een beetje gaat snuffelen en een paar keer de fout in gaat: dit is ‘m wel, dit is ‘m niet. Werf vooral zo veel mogelijk potentieeltjes en maak vervolgens een keuze. Heb je eenmaal gekozen, volhard daar dan in en probeer er vervolgens het beste uit te halen.”

In een relatie word je volgens de deskundige geconfronteerd met je eigen proble-

ment. Maar daar geloof ik niet in. Het zit ‘m heel vaak in hoe je zelf in de relatie hebt gestaan. Ben je constructief of destructief bezig geweest?”

Een vraag die Hanna wel kan beantwoorden. “Eigenlijk heb ik Michiel nooit een kans gegeven. Was ik hem later in mijn leven tegengekomen, dan weet ik zeker dat we heel gelukkig waren geworden. Maar nu was ik gewoonweg te onrustig. Had ik maar geweten wat ik nu weet, dan was ik nooit bij hem weggegaan.”

Nienke Wijnants: “Zodra je de keuze voor de één gemaakt hebt, lijkt de ander toch ook wel heel aantrekkelijk. Dit gevoel beekroop onze ouders in hun tijd waarschijnlijk net zo sterk, maar de mogelijkheden voor hen – om gevolg te geven aan dit gevoel – waren veel beperkter. Wanneer twintigers en dertigers van nu een paar maanden samenwonen en een aantrekkelijker alternatief voorbij zien komen, zetten ze gewoon een punt achter de relatie.”

Donker haar en blauwe ogen

De toegenomen keuzevrijheid zorgt er volgens psychologe Nienke Wijnants voor dat twintigers en dertigers de illusie hebben dat de ideale partner ‘zu haben’ is. Wijnants: “Voor het eisenpakket van de jonge hoogopgeleide vrouw is de laatste jaren enorm gegroeid. Van de basiseis van kostwinner naar iemand met wie je goed kunt praten. Ook uiterlijk en kleding zijn belangrijk – geen bierbuik of behaarde rug alstublieft en geen witte sokken of te korte

DE PSYCHOLOGE:

“JONGE, HOOGOPGELEIDE VROUWEN STELLEN ENORM VEEL EISEN AAN HUN PARTNER. MAAR VIND MAAR EENS ZO’N MAN!”

men, twijfels en onzekerheden. “En daar moet je vervolgens doorheen”, zegt ze. “Ik geloof dat je met de geweldigste partner niet gelukkig kunt worden als je zelf niet lekker in je vel zit. Vaak is het zo dat mensen hun partner de schuld geven. Hij is vreselijk irritant bijvoorbeeld. Of niet

das – en daarnaast is een interessante en goedbetaalde baan een vereiste evenals de potentie tot het verschonen van luiers in de toekomst. De ideale kandidaat is mannelijk, maar ook gevoelig. Aantrekkelijk, maar niet ijdel. Ambitueus én family man. Poeh, vind er maar zo één.” ▷

◁ Erg herkenbaar voor Marie-José, want ook zij heeft een ideaalplaatje in haar hoofd. “Vroeger had ik een vriendje dat heel goed gitaar kon spelen. En een ander kon weer waanzinnig goed koken. Eigenlijk zoek ik nu een man die al die vriendjes herenigt in één persoon, haha. En dan nog het liefst eentje met donker haar en blauwe ogen.” Helaas blijkt er aan iedereen wel iets te mankeren. “Dan heb je op msn bijvoorbeeld een heel leuk contact,” vertelt ze. “Maar op het moment dat ik zo’n man zie, valt het altijd tegen. Ik heb weleens gehad dat ik mijn koffie nog niet eens op had en al wist: nee, dit gaat ’m echt niet worden. Of dan dacht ik: ach, hij is qua uiterlijk niet helemaal mijn type, maar laat ik er maar doorheen kijken. Laat ik het maar proberen. Maar dan was er wel weer wat anders. Het ene vriendje was te lui, de ander dronk net even iets te graag een borrel.”

Uit elkaar gegroeid

Zorgelijk vindt Blanca van den Brand het dat de zapcultuur niet alleen onder twintigers en dertigers zonder kinderen heerst, maar ook bij ouders met kinderen. “Je denkt toch dat er gradaties zijn, maar niets blijkt minder waar. Als relatietherapeute vind ik het meest opmerkelijke dat ik mijn vragenlijst voor mijn cliënten in een paar jaar tijd heb moeten aanpassen. Vroeg ik een aantal jaren geleden nog: Wie ben je?

DE RELATIETHERAPEUTE: “ZELFS MET DE GEWELDIGSTE PARTNER KUN JE NIET GELUKKIG WORDEN ALS JE ZELF NIET LEKKER IN JE VEL ZIT”

Ben je getrouwd? Heb je kinderen? Nu zijn daar een flink aantal vragen bijgekomen: Heb je kinderen uit eerdere relaties? Ben je eerder getrouwd geweest? Is er sprake van een samengesteld gezin? Het is echt de tijdgeest. Aan de opvoeding kan het niet liggen, want we zijn allemaal opgevoed door een generatie die wel bij elkaar bleef. Ik denk dat het ons wordt opgelegd door de maatschappij.”

Nienke Wijnants vult aan: “Het idee dat we qua partners in een ‘meerkeuzemaatschappij’ leven, dat de ideale partner bestaat en

DE VROUW DIE WILDE SCHEIDEN: “MIJN EX-MAN WAS ECHT MIJN MAATJE, DAT GEVOEL HEB IK DAARNA NOOIT MEER MET EEN MAN GEHAD”

essentieel is om je leven ‘compleet’ te maken, is iets wat vooral de laatste tien jaar heerst. Dat heeft met heel veel verschillende maatschappelijke factoren te maken. Zo leven dertigers van nu vaker samen dan dat ze trouwen bijvoorbeeld. En uit onderzoek is gebleken dat de relatie dan makkelijker beëindigd wordt, ook al zijn er kinderen in het spel. Ook is scheiden minder ‘schandelijk’ dan vroeger én makkelijker. Moesten er vroeger nog zware, ingewikkelde redenen worden aangevoerd, tegenwoordig is ‘duurzame ontwrichting’ voldoende. Ofwel zoals dertigers het zo mooi verwoorden: we zijn uit elkaar gegroeid.” Daarnaast scheiden hoogopgeleide vrouwen sneller dan laagopgeleide, volgens Wijnants. “Dat heeft alles te maken met het feit dat ze financieel onafhankelijk zijn en het daardoor makkelijker is om uit een ‘slechte’ relatie te stappen.”

Wat is tegenwoordig nog het nut van een relatie? “Dat weten de dertigers zelf ook niet meer”, zegt Wijnants. “Maar de eisen

geneigd om met een relatie te stoppen als het minder leuk wordt. Ik heb een vriendin die er alles aan doet om haar relatie te behouden – zij gaat in relatietherapie bijvoorbeeld – en dan denk ik: jeetje, daar zou ik helemaal geen zin in hebben.” Volgens haar eigen zeggen heeft ze dat overgenomen van haar moeder. “Zij heeft me altijd geleerd dat mannen een inferieur ras zijn. Mijn moeder was zeer feministisch, pikte niets van een man. Kan het niet goedschiks? Dan wegwezen! Inmiddels is ze al 25 jaar alleen.” Marie-José heeft na al die jaren echter inzicht gekregen in het patroon waarin ze zit. “Ik neem steeds maar weer een nieuwe partner om het geluksgevoel te blijven houden. Maar dat is niet de oplossing, helemaal niet zelfs. Ergerde ik me vroeger aan de hobby van mijn man, nu zou ik denken: ik ben blij dat hij iets te doen heeft. Niets vervelender dan een man die de hele dag op je lip zit, haha. Nee, maar zonder gekheid: ik had er iets van moeten maken met de vader van mijn kind. Daar waren we allemaal gelukkiger van geworden.” □

CIJFERS & ZO

Vorig jaar ontbonden 31.700 stellen hun huwelijk. Dat is iets minder dan in 2008, toen waren dat er 32.900. In 2009 waren 33.300 kinderen bij een scheiding betrokken, de helft was jonger dan tien jaar. Het eerste half jaar van 2010 is het aantal scheidingen alweer met 8% toegenomen. Vrouwen die gescheiden zijn, blijven langer alleen dan mannen. Vier jaar na de breuk woont de helft van de mannen weer samen, terwijl dat bij één op de drie vrouwen zo is. Bron: CBS

Vanwege privacyredenen zijn de namen in dit artikel gefingeerd.